

Brussel, 11 juni 2018
(OR. en)

8924/18

LIMITE

ENV 300
SAN 146
CONSOM 141
CODEC 769

**Interinstitutioneel dossier:
2017/0332 (COD)**

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Nr. Comdoc.: 5846/18 ENV 59 SAN 50 CONSOM 24 CODEC 134 - COM(2017) 753 final
+ ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 + ADD 4 + ADD 5

Betreft: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water
(herschikking)
– Oriënterend debat

1. De Commissie heeft op 1 februari 2018 een voorstel aangenomen voor een herschikking van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water¹ (de zogenoemde drinkwaterrichtlijn).
2. De belangrijkste elementen van het voorstel zijn de modernisering van de normen voor waterkwaliteit, de invoering van op risico gebaseerd toezicht op water, de verbetering en de harmonisatie van de informatie over waterkwaliteit en -diensten aan consumenten, de harmonisatie van normen voor producten die met drinkwater in contact komen, en de invoering van verplichte verbetering van de toegang tot water.

¹ Doc. 5846/18 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 + ADD 4 + ADD 5.

3. De Commissie heeft het wetgevingsvoorstel en de bijbehorende effectbeoordeling op 13 februari 2018 aan de Groep milieu voorgelegd. De groep heeft vervolgens het voorstel en de effectbeoordeling in nog eens zes vergaderingen uitvoerig behandeld. Op basis hiervan heeft het voorzitterschap een eerste compromistekst opgesteld. De harmonisatie van normen voor producten die met drinkwater in contact komen, en de invoering van verplichte verbetering van de toegang tot water zijn twee kwesties die om politieke sturing van de Raad vragen.
4. Wat producten die in contact komen met water betreft: de huidige richtlijn bevat geen regels voor afzonderlijke producten. De richtlijn regelt de toegestane hoeveelheden van bepaalde stoffen in water en geeft daarmee richting aan de productie van veilige leidingen en kranen. In de herschikking wordt voorgesteld technische normen uit te werken in het kader van de bouwproductenverordening, zodat er minder nationale testprocedures nodig zijn. Daardoor worden de kosten van goedkeuringsprocedures teruggedrongen en krijgen ondernemingen een betere markttoegang in de gehele Europese Unie. Dit voorstel kreeg weinig steun in de groep.
5. De nieuwe bepalingen ter verbetering van de toegang tot water zijn ingegeven door het Europees burgerinitiatief "Right2Water". Het herschikte voorstel introduceert twee nieuwe verplichtingen voor de lidstaten: 1) verbeteren van de toegang tot en bevorderen van het gebruik van drinkwater en 2) al het nodige doen om kwetsbare en gemarginaliseerde groepen toegang tot drinkwater te geven. De delegaties betwijfelden echter of deze technische wetgeving voor het vaststellen van normen voor de drinkwaterkwaliteit wel het meest geschikte instrument is om deze verplichtingen in te voeren.
6. Het voorzitterschap heeft daarom een achtergrondnota en een aantal vragen opgesteld als leidraad voor het oriënterend debat van de Raad Milieu op 25 juni 2018.

7. Het Comité van permanente vertegenwoordigers wordt verzocht kennis te nemen van deze vragen (zie de bijlage van deze nota) en ze aan de Raad te doen toekomen.
8. Het voorzitterschap verzoekt de delegaties indien mogelijk vóór de Raadszitting schriftelijk op deze vragen te antwoorden.

—

Achtergrondnota van het voorzitterschap met vragen voor de Raad Milieu**I. Inleiding**

Het herschikkingsvoorstel van de Commissie voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (de drinkwaterrichtlijn) bevat de volgende hoofdelementen:

Modernisering van kwaliteitsnormen:

De lijst van parameters voor microbiologische en chemische waarden wordt geactualiseerd en uitgebreid op basis van de meest recente wetenschappelijke kennis en de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Dit biedt de waarborg dat in de gehele EU kraanwater veilig gedronken kan worden.

Invoering van een op risico gebaseerde aanpak:

Door een op risico gebaseerd toezicht op de waterkwaliteit in de gehele EU kunnen de autoriteiten tijd en middelen richten op mogelijke risico's en deze niet verspillen aan analyses van niet-bestaande parameters. Een op risico gebaseerde aanpak zal een extra beschermingsniveau bieden, aangezien het gemakkelijker wordt om risico's voor waterbronnen op distributieniveau in beeld te krijgen, dus voordat het water uit de kraan komt.

Het vergroten en harmoniseren van de toegang van de consument tot informatie over waterkwaliteit en -diensten:

Door nieuwe transparantievoorschriften zal de consument gemakkelijker online informatie over de kwaliteit van het water en de beschikbaarheid van waterdiensten in zijn omgeving kunnen vinden. De bedoeling is de consument meer vertrouwen in zijn drinkwater te geven, zo mogelijk het gebruik van water in flessen terug te dringen, en een einde te maken aan uiteenlopende praktijken op nationaal niveau en op het niveau van waterleveranciers.

Harmonisatie van normen voor producten die met drinkwater in contact komen:

Geconstateerd is dat het ontbreken van wederzijdse erkenning door lidstaten van nationale systemen voor de goedkeuring van producten die met drinkwater in contact komen, een belasting vormt voor de betrokkenen en een obstakel voor de interne markt. De Commissie stelt harmonisatie door middel van interne-marktwetgeving voor, en wel via normen in het kader van de bouwproductenverordening.

Betere toegang tot water:

Het Europees burgerinitiatief "Right2Water" heeft de Commissie ertoe gebracht twee nieuwe verplichtingen voor de lidstaten in te voeren: 1) verbeteren van de toegang tot en bevorderen van het gebruik van drinkwater en 2) al het nodige doen opdat kwetsbare en gemarginaliseerde groepen toegang hebben tot drinkwater.

II. Punten voor politieke sturing

De Groep milieu meent dat twee punten om politieke sturing van de Raad vragen: de harmonisatie van normen voor materialen die met drinkwater in contact komen, en de toegang tot water.

Harmonisatie van normen voor materialen die in contact komen met drinkwater

De kwestie van materialen en producten die met drinkwater in contact komen, is in de evaluatie van de huidige drinkwaterrichtlijn naar voren gekomen als een van de belangrijkste tekortkomingen van de richtlijn. Volgens de betrokkenen levert het huidige systeem een flinke administratieve belasting op, aangezien het gebaseerd is op nationale goedkeuringssystemen, en de goedkeuring door een lidstaat wordt niet per se erkend door andere lidstaten. Dit betekent dat producten verschillende testprocedures moeten doorlopen voordat zij in een lidstaat in de handel kunnen worden gebracht. De delegaties gaven toe dat nationale testprocedures een obstakel zijn voor de interne markt en bovendien het bedrijfsleven met aanzienlijke kosten opzadelen.

Volgens het huidige artikel 10 van de drinkwaterrichtlijn moeten de lidstaten de volksgezondheid beschermen door de risico's te beoordelen van stoffen of materialen die met drinkwater in contact komen. De richtlijn laat evenwel de tenuitvoerlegging van dit voorschrift aan de lidstaten zelf over. De Commissie is van mening dat het schrappen van artikel 10 tot een grotere consistentie met de interne-marktwetgeving zal leiden, en wel in het bijzonder met de bouwproductenverordening.

In de herschikking wordt het bestaande artikel 10 daarom vervangen en wordt duidelijk gemaakt dat testmethoden voor bouwproducten die in contact komen met drinkwater, worden geharmoniseerd via normalisatie in het kader van de bouwproductenverordening: er worden normalisatiemandaten afgegeven met voorschriften voor materialen en producten die met drinkwater in contact komen. Het mandaat legt technische specificaties en testmethoden vast om producten die in contact komen met drinkwater, te testen op conformiteit met hygiënische en veiligheidsvoorschriften. Met geharmoniseerde normen (die van toepassing zullen zijn na bekendmaking in het Publicatieblad), zal het gemakkelijker worden bouwmaterialen in de handel te brengen op basis van vooraf gedefinieerde testmethoden. Daardoor zal niet het langer nodig zijn die materialen verscheidene malen te testen, zoals momenteel van fabrikanten wordt verlangd.

De Commissie betoogt dat de aanpak via de bouwproductenverordening het ook mogelijk maakt drempelniveaus en klassen met betrekking tot het prestatieniveau vast te stellen, of producten te classificeren zonder dat ze getest worden. Deze drie mogelijkheden zijn in het Commissievoorstel echter niet vastgelegd in het normalisatieproces zelf; het is de bedoeling dat deze bij gedelegeerde handeling in het kader van de bouwproductenverordening worden vastgesteld.

Een aantal lidstaten was het niet eens met dit voorstel van de Commissie. Volgens hen is de richtlijn de juiste plaats voor hygiënische voorschriften voor materialen die met drinkwater in contact komen. Een lijst van de betrokken stoffen zou of in een bijlage van de richtlijn moeten worden opgenomen (positieve lijst) of bij gedelegeerde handeling moeten worden vastgesteld. Het idee is om op Europees niveau minimumnormen inzake hygiëne vast te stellen voor materialen die in contact komen met water. In de besprekingen op groepsniveau werden ook twijfels geuit over het voorstel van de Commissie om te verwijzen naar de bouwproductenverordening. Die verordening bestrijkt immers niet alle materialen en producten die in contact komen met water, met name niet materialen en producten die worden gebruikt bij de productie en distributie van water buiten gebouwen (zoals pompen, kleppen en watermeters). Evenmin bestrijkt de verordening alle fasen van de waterketen (productie, levering en distributie). Met betrekking tot het normalisatiemandaat noemde een aantal lidstaten twee belangrijke beperkingen, te weten het tijdschema en de aard van het mandaat. Beide zouden het onmogelijk maken op EU-niveau minimumvoorschriften inzake hygiëne vast te leggen.

De Commissie antwoordde hierop dat de drinkwaterrichtlijn wellicht niet het meest geschikte instrument is om regels vast te stellen voor materialen en producten die in contact komen met water. De drinkwaterrichtlijn heeft immers een milieu-rechtsgrondslag, wat betekent dat de lidstaten strengere eisen kunnen stellen dan die in de richtlijn. Bovendien zou een positieve lijst de concurrentie kunnen beperken en innovatie in de weg kunnen staan.

Artikel 13 — Toegang tot voor menselijke consumptie bestemd water (nieuw)

Dit is een nieuw artikel, dat grotendeels voortvloeit uit het Europees burgerinitiatief "Right2Water" en uit het antwoord van de Commissie op dit initiatief. Het voorziet in twee belangrijke verplichtingen:

- Ten eerste rust op de lidstaten de verplichting de toegang tot water te verbeteren en het gebruik van drinkwater te bevorderen. Het artikel noemt een aantal maatregelen, zoals het inschatten van het deel van de bevolking dat geen toegang heeft tot drinkwater, het verstrekken van voorlichting aan deze mensen over aansluitmogelijkheden, het aanmoedigen van het gebruik van kraanwater in openbare gebouwen en restaurants, ervoor zorgen dat er in de meeste steden voorzieningen zijn voor vrije toegang tot kraanwater enz.),
- Ten tweede zijn de lidstaten verplicht, alle nodige maatregelen te nemen om de toegang tot drinkwater voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen te waarborgen.

Een dergelijke voorziening zou moeten bijdragen tot het nakomen van de afspraak die is gemaakt in het kader van duurzame-ontwikkelingsdoelstelling 6 van de VN en de daarmee samenhangende doelstelling om universele en billijke toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater voor iedereen te verwezenlijken.

In de Groep milieu werden twijfels geuit over de wenselijkheid om de verplichting inzake de toegang tot water in een vrij technisch wetgevingsinstrument te regelen dat voornamelijk bedoeld is om toezicht te houden op de kwaliteitsnormen voor drinkwater.

Geopperd werd dat dit beginsel beter zou kunnen worden verwezenlijkt door ratificatie en volledige toepassing van het Protocol betreffende water en gezondheid bij het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren van 1992. Dit voorziet reeds in een procedure voor de analyse van nationale situaties, alsook het stroomlijnen en harmoniseren van verantwoordelijkheden en verplichtingen inzake water en gezondheid.

III. Vragen

Gelet op het bovenstaande verzoekt het voorzitterschap de Raad Milieu om politieke sturing op basis van de volgende vragen:

1. Harmonisatie van materialen:

- a) Bent u het ermee eens dat de harmonisatie van materialen en producten die met drinkwater in contact komen, waaronder de volledige harmonisatie van hygiënevoorschriften, moet worden uitgevoerd in het kader van de interne-marktwetgeving? Of moeten de lidstaten de vrijheid behouden om strengere eisen te stellen in het kader van hun eigen milieuwetgeving?
- b) Indien de harmonisatie van materialen en producten die met drinkwater in contact komen, in het kader van de bouwproductenverordening wordt geregeld, ziet u dan nadelen en zo ja, hoe moeten die worden aangepakt? Indien u een alternatief voorstelt, kunt u dan uitleggen hoe het zit met de haalbaarheid en de rechtszekerheid?

2. Toegang tot water

- a) Is de drinkwaterrichtlijn het meest geschikte instrument om de verplichting inzake toegang tot water te regelen, gelet op het Europees burgerinitiatief "Right2Water"?

 - b) Als er een bepaling over de toegang tot water in de richtlijn wordt opgenomen, moet die dan de maatregelen noemen waarmee die toegang in de praktijk vorm wordt gegeven? Of moeten de lidstaten zelf de meest geschikte maatregelen bepalen in het licht van hun culturele en geografische omstandigheden?
-